

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

Ne Clerici Vel Monachi secularibus negotiis se immisceant. Titvlvs L.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

533 una valde rara frumenti impensi legato vel alteri, illud restituerunt, et venandorum pauperibus ergabunt.

Idem modus a.

Via plerique b pralati, ut procurationem aut servitum aliquod impendant legato vel alii, plus extorquentia subditis, quam solvant, & in eorum dannis luctantibus, querunt praediti potius quam subfidium in subiectis, id de cetero fieri prohibemus. Quod si quis sine presumptio, & sic extorta refutat, & tantundem cogitat pauperibus elargiri.

Sed potius autem, cui fuerit querela deposita, si neglegta fuerit, in huiusmodi executione statuit, canonizat subiectum.

CAP. IX.

Iudicis non conferatas, in qua divina officia celebrabantur, gaudet immunitas.

Gregorius IX. Aftorice, Episcopo c.

Ecclesia in qua divina mysteria celebrantur, licet adhuc non conferatas, nullo iure privilegium dicitur ad immunitatem admittit: quia obsequiis divinis dedicata, nullus est temerarius auctoribus profananda.

CAP. X.

Qui sed est immunitatus in ecclesia vel in camere eius delinquunt, immunitas non gaudet.

Idem Tiziatus & Compitellano Archipi-
copi.

Immutatus f ecclesiasticam: & infra. Nonnulli immunitatum suorum exercituum per defensionem ecclesie ostendere sperantes, homicidium & murtherios in ipsa ecclesi. vel carcerum excommunicatis committunt non verentur: qui, nisi g per ecclesiam, ad quam fugient, credenter se defendi, nullatenus fuerant commissi: & rora. Cum autem in eo, in quo delinquit, pauci quis debent: & fructu legis auxilium invocari, qui committit in legem: mandamus, quatenus publice annectit, tales non debere gaudere immunitatis privilegio, quo faciunt se indignos.

NE CLERICI VEL MONACHI SECULARIBUS NEGOTIIS FIC IMMUNITAS.

fecit.

TITULVS L.

CAP. E.

Exponens causam multa secularia negotia, a quibus iubet clericis & monachis afflire. Et sicut arx, si recte numerentur.

Ex Concilio Maguntino.

Multa sunt b negotia secularia, de quibus paucis perfingamus, ad quae pertinet omnis camalis concupiscentia. Quicquid plus jumentum appetit homo, turpelum est. Mancia injuncta accipere vel etiam dare. Pro alio inseculari quicquid preconiandum condicere. Contentiones vel lites vel iuramenti. In plateis secularibus disputare, excepta definitione orphanorum aut viduarum. Conductores secularium rerum aut procuratores esse. Turpis verbi vel fali esse locutorem, vel locum secularium diligere. Alter amare. Ornamentum inconveniens proposito, forsitan. In delictis vivere velle. Gulam & ebrietatem iniquam. Pondera iniusta vel mensuras habere. Negligentia in iustum exercere. Nec tamen iustum negotium est: contradicendum, proper necessitates divers-

a. S. Iust. Lat. c. 34. b. C. a. De censibus in 4. comp. vid. Etiam in. prefagatis. 6. cestrum. sup. de offic. ordm. c. Abbo. Episcop. al. Senec. Epis. Controv. d. Emman. & dicata. f. Id. Gavarrensis lat. z. var. resp. c. 20. & Remigium de Gom. vid. denuo. citat. g. al. ita: que nif. &c. fed. in magis vid. & mundata habeat ut est imprimum. h. C. a. cod. tit. in 1. alia; illi in contradicendum.

fas, quia legimus sanctos Apostolos negotiatorum a fuisse: & in regula beati Benedicti praecepit provideri, per quorum manus negotia monasterii procurantur. Canes & aves sequi ad venandum, & omnibus quibuslibet causis superfluis interesse. Ecce talia & his similia ministri altaris Domini, nec non & Monachis omnino contradicimus, de quibus ait Apostolus: Nemo militans Deo implicat se negotiis secularibus.

CAP. II.

Clerici non debent esse ministri vel procuratores laicos, quid si contra fecerint, & depredabuntur in fraude, non subveniunt ea ab ecclesia.

Eugenius Papa Lucan. b Epis.
c. scopo.

Sacerdotibus & clericis suis denuncias publice, ne ministri laicorum fiant, nec in rebus eorum procuratores existant. Quod si postmodum facere presumperint, & occasione ipsius administrationis proper pecuniarium causam deprehendantur in fraude, indignum est eis ab ecclesia subveniri, per quos confit in ecclesia scandalum generari.

CAP. III.

Religiosi profecti exentes ad audiendas leges vel Physicam, nisi intra duos menses ad clausum redant, excommunicati sunt. & in nulla causa patrocinari possunt: & in horis, & in capitulo, & ceteris erunt ultimi: & fine dispensatione Papa non promoventur.

Alexander tertius in Concilio Tiro-

nn. d.

Non e magnopere antiqui hostis invidia: [1 & infra.] Inde nimis irum est, quod in Angelum lucis se more folio transfigurans, sub obtentu languentium fratrum confundens corporibus, & ecclesiasticis negotiis fideliis petrificandi, regulares quoddam ad legendas leges, & confectiones Physicales ponderandas de claustris suis educit. Vnde ne occasione scienti spirituales viri mundani rursum actionibus involvuntur: statuimus, ut nulli omnino post votum religionis, & post factam in aliquo loco religioso professionem ad Physicam legitime mundanas legendas permittantur exire. Si vero extierint, & ad claustrum suum intra duorum mensem spaciū non redierint, sicut excommunicati ab omnibus eventur: & in nulla causa patrocinium praetare voluerint, audiatur: reveri autem in chor. capitulo, mensa, & ceteris ultimi fratrum existant, & (nisi forte ex misericordia sed. Apol.) torius spem promotionis amittant.

[1. In inferioria membris ecclesiae, precipitate laborat, sed manum mittit ad defederabilem ejus, & electos quoque nuntiat supplantare dicens scriptura: Eros ejus electi: multorum siquidem easdem se reputat, ubi preciosam aliquod membrum ecclesiae sua caliditate fuere detrahuntur.]

CAP. IV.

Clericus generalis procurator vel iusticiar. Principi secularis dependens est: & si religiosus est, gravius punietur. Ideo in Concilio Lateranensi.

Sed nec procurations f villarum, aut iurisdictionis.

Nes etiam seculares sub aliquibus Principibus &

secularibus viris, ut iusticiar. & eorum fiat, clericorum quicquam exercere primitur. Si quis averti-

verius haec venire tentaverit (qua contra doctrinam

Apollonii dicens). Nemo militans Deo, implieat se feu-

a. S. Iust. Lat. c. 34. b. al. Lucenf. al. Lues. al. Luen. in omnibus Vaticana. c. Cas. eod. tit. in 1. compil. d. Eodem modo habeatur in antiqu. C. & post Concil. Lateran. p. 27. ca. 2. e. Cap. 2. eod. tit. in 1. compil. vid. Innocent. in c. firmate. sup. de summa. trin. & fid. cath. Archid. in ca. non dicat. ca. q. 1. Addit. cattata infra eod. est. super Specula. f. Procuratore. g. In C. Barbat. & concil. us pastoriis eorum fiant.

lariibus negotiis secularibus, agit) ab ecclesiastico fiat ministerio anienus: pro eo quod (officio clericali neglecto) audiibus seculi, ut potestribus placeat, se immergit. Diatribus autem decernimus punendum, si religiosorum quisquam aliquid praedictorum auctor fuit et attentare.

CAP. V.

Clericus iudicium sanguinem exercens, ab officio & beneficio depuratur: Et excommunicatus est habens officium praepositus secularium, si monitus non desistat.

¶ *Lorica in fascie, et ordinibus constitut.*

Clericis in facies & ordinibus constitutis, ex concilio Tolentino & iudicium languoris agitare non licet. Unde prohibemus, ne ait perturbationes membrorum faciant, aut iudicent infandas. Quod si quia tamen quid fecerit, honore privetur & loco. Iubemus & per tubum intermissione anathematis, ne quis sacerdos officium habeat vice cocomitis aut propofiti seculari. Si quis autem contra hoc venire possipserit, & communione mandare noluerit, excommunicatione subjaceat.

CAP. VI.

Non licet clericis vel Monachis lucri causa negotiari, hoc primo. Monachi nequeunt nomine proprio conductas possessiones habere, hoc secundo. Laicos non debet ecclesia titulo conductonis concedi, hoc tertio.

Secundum & instituta predecessorum nostrorum sub
intermissione anathematis prohibemus, ne Monachis vel clericis causa lucri negotiantur: Et ne Monachi à
clericis vel laicis suo nomine firmas habeant: Neq; laici
ecclieas ad firmam teneant.

CAP. VII.

Monachi incorrigibiles de monasterio expellentur, & reformabuntur monasterium de fratribus alterius ordinis, si de Monachis eiusdem ordinis reformari non potest.

Relatum est, quod Monachi de H. seculariter vivunt, & alios exemplo suo corrumpunt. Ideoque

Vent, & alos exemplo tuo corripunt. In quo mandamus, quatenus eos ad obseruantiam regulae appellatione remota compellas: vel h[ab]e si tibi refiditer aut temerario, eis ejecitis, fratres alterius ordinis (si non potest prescriptum monasterium in suo ordine reformati) in illud inducas: ut labores impiorum justi edant: & illi tandem rubore i perfusi, ad sui ordinis obseruantiam revertantur.

CAP. VIII.

*Clerici in sacris compellendi sunt per beneficiorum subtractionem:
ne desistant a tabellionatus exercitio.*

Sicut / te accepimus referente: [1 & 7.] Frat. tux mandamus, quatenus clericis in sacris ordinibus constitutis tabellionatus officium, per beneficiorum subractionem appellatione postposita interdicas.

[1. Cam. v. f. n. R. Regius Epis. olim per manus transversitatem, ibi dederit in mandatis, ut Presbyteros, Diaconos, quos ibidem invenerit, pacem tabellionem, & Subdiaconum officium exercentes, eucaristiam vinculo inserviant : Et eos qui ab illis publica recipient instrumenta, ne licet id fecerit et mandato praediti Episcopi defraudeat : postmodum de Sudb. qualiter donec consenserit & alios in sacra ordinibus constitutus debet procedere, tandem datus Appls. confundendam : quicquid.]

CAP. IX.

*Clericus non debet, nec preferre sententiam sanguinis debet, ne
a. C. 6. cod. tit. i. t. comp. & post Con. Lat. p. 27. c. 4. b. Conc.
Tolst. i. t. 6. c. i. subinvenit etiam Con. Lat. & C. 3. cod.
ue. in t. comp. & post Con. Lat. p. 27. c. 5. f. C. 7. cod. tit. iij. t. 1. com.
& post Con. p. 29. c. 7. g. regulae. h. eisfibi. &c. i. Con.
fisi. k. Epif. l. C. 6. cod. tit. i. t. comp.*

FINIS LIBRI TERTII.